

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput III. Ex Concilio (a) Lateran.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

Si tunc curreret tempus patronis ad praesentandum assignatum, saepe simularer Episcopus causas negaretque jupatronatus illis competere, ut sic

elapsu termino à jure statuto; praesentatio ad ipsum devolveretur, ut jam in ejus commen-

tario notavi.

C A P U T III.

Ex Concilio (a) Lateran.

Quoniam in quibusdam locis fundatores Ecclesiarum, aut hæredes eorum potestate, in qua eos Ecclesia usque huc sustinuit, abutuntur; & cum in Dei Ecclesia (b) unus debeat esse, qui præsit, ipsi plures sine respectu subjectionis eligere moluntur; & cum una Ecclesia unius esse debeat Rectoris, pro sua defensione plurimos representant. Quocirca præsenti decreto statuimus, ut si forte in plures partes fundatorum se vota diviserint, ille præficiatur Ecclesia, qui majoribus juvatur meritis, & plurimorum eligitur, & probatur assensu: si autem hoc sine scandalo esse nequiverit, (c) ordinet Antistes Ecclesiam sicut melius eam secundum Deum viderit ordinandam, & id ipsum etiam faciat, si de jurepatronus quæstio emergerit inter aliquos, & cui competit, infra tres (d) menses non fuerit diffinitum.

N O T A E.

(a) *Lateranensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. c. 4. & reperitur textus hic in Concilio Generali Lateranensi celebrato sub Alexandro III. cap. 17. de quo Concilio non nulla notavi in cap. nonnulli 27. de rescript.

(b) *Unus debeat esse.*] Juxta adducta in cap. majoribus, de præbend.

(c) *Ordinet Antistes.*] Juxta facultatem sibi à jure concessam, de qua in sequenti commentario agemus.

(d) *Tres menses.*] Licet in prima collectione ita legatur, & in ipso Concilio dict. cap. 17. tamen in aliis codicibus legitur quatuor, ut jam notavat Anton. Aug. in not. ad dict. 1. collect. & in epist. jur. lib. 15. tit. 6. cap. 2. & recte, ut consentiat textus hic ipsi Alexandre relato in cap. cùm propter, hoc titul. Illud tamen discerimus notum est inter patronos ecclesiasticos, & laicos, quod si jupatronatus spectet ad laicos, quadtimestre tantum tempus illis competit, dict. capite cùm propter; si vero ad Ecclesiasticos, semestre illis conceditur, cap. eam te, hoc titulo, ubi rationem hujus discriminis assignabimus.

COMMENTARIUM.

2. **I**N presenti canone Concilii Later. statuunt PP. quod si patroni, aut eorum successores in ipso jurepatronatus plures Rectores praesentaverint ad Ecclesiam vacantem, non quia plures praesentare intendunt, & inter se non contentiunt, ut in commentario antecedenti; sed singuli singulos eligunt, ob defensionem juris proprii, qui dignior sit, & à majori parte patrornorum praesentetur, instituendus est; quod & docuerunt Mantica decif. 86. num. 4. Rota apud Farinacium tom. 1. decif. 202. & 208. Tufchus litter. P. conclus. 145. Silva de qualit. Prelat. num. 58. & hodie in praxi recepta est praesens constitutio, etiam cùm nulla controversia mota est de jurepatronatus, sed plures sunt legitimi patroni; illis enim dissentientibus in praesentatione, ille praefertur, & instituendus est, qui à majori parte eorum praesentatus reperitur, ut probant Lambertinus de jure-

patron. lib. 2. p. 1. artic. 3. quest. 10. Thom. Sanchez lib. 2. consil. cap. 3. dub. 60. Riccius in prax. tit. de jurepatron. decif. 188. Lara lib. 2. de cap. cap. 9. num. 38. Spino in spec. gloss. 4. num. 24. Alex. Ludovic. decif. 94. num. 10. Barbola lib. 3. jur. Eccles. cap. 12. num. 71. & alleg. 72. num. 14. Major autem pars dicitur, veluti si decem patr. sint, & quatuor eligit Petrum, & tres Joannem, alii tres Antonium: Petrus hæc non habeat maiorem partem omnium patronorum, habet tamen maiorem partem respectu Joannis & Antonii, & ita instituendus est. Lambert. dict. lib. 2. p. 3. artic. 2. quest. 4. & in hac præsentatione facienda est comparatio numeri ad numerum. Vivianus de jurepatron. lib. 12. p. 2. cap. 12. non vero zeli ad zelum, ut in electionibus olim contingebat, ut probavi in cap. quia propter 1. de elect. & si praesentetur unus ex patr. accedendo sua præsentatione auget numerum, ut resolvit Rota apud Farinac. decif. 291. Hucusque tamen tradita non procedunt, si major pars eligit indignum; quia tunc est instituendus dignus praesentatus à minori parte, ut in electione canonice facienda probavi in c. de elect. vel si statuto, aut confutudine introductum sit, ut præsentatio non valeat nisi facta à duabus partibus ex patronis. Silva de qualitatibus prælatibus, n. 63. Et quia saepe saepius testatores disponunt, ut ad capellaniam, seu beneficium præsentent clericus à Rectori, & parochianis alicuius Ecclesie, queri solet, an præferendum sit praesentatus à Rectori, & aliquibus parochianis, præsentato à majori parte parochianorum? Et certum est, eum præferendum esse, quia in eo calu dux votos considerantur, quarum unam habet Rector, parochiani vero aliam, ut in casibus relat. in l. interdum 13. ff. de hæred. inst. l. liber 59. §. Titius, ff. eodem l. si pater 9. ff. de vulgar. l. si quis Attio, ff. de usfruct. accresc. Quare si Rectori accedit unus ex parochianis, ab eis præsentatus præfetur præsentato ab omnibus parochianis, ut saepe saepius decisum fuisset in sacra Rota refert Gonzalez ad regn. 8. Cancell. glof. 3. num. 17. Gratianus discepr. cap. 7. num. 14. Riccius in prax. tit. de jurepatron. decif. 210. n. 2. Farinac. p. 1. decif. 308. Silva de qualit. Prelat. à n. 71. usque ad 74.

CAPUT